

!

**Záznam z 5. zasedání Odborné pracovní skupiny (OPS)
pro přípravu zřízení nízkoemisních zón v HMP
(Technická část OPS)**

Datum konání 2. dubna 2014

Přítomni: dle prezenční listiny (viz příloha č. 1)

Program:

1. Shrnutí všech dosavadních informací
2. Prezentace závěrů analýzy *Benchmarking - Porovnání situace v Praze se situací ve srovnatelných městech Evropy*
3. Příprava návrhu *Obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví zóna s omezením provozu motorových vozidel na území hl. m. Prahy*
4. Diskuse
5. Hlasování o doporučení Radě HMP.

1) Po úvodním slově náměstka primátora Ing. Jiřího Nouzy, který zdůvodnil změnu ve složení OPS (rozšíření o zástupce Ministerstva životního prostředí, Státního zdravotního ústavu, odboru dopravních agend a odboru dopravně-správních agend) přítomné informovala Ing. Miláčková, Ph.D., o shromážděných podkladech:

- na základě zpracované studie proveditelnosti je NEZ v podmínkách hl. m. Prahy proveditelná, tj. jsou splněny všechny zákonné podmínky pro zřízení NEZ v HMP,
- byly komentovány změny imisních koncentrací (procentuální snížení) u jednotlivých variant
- územní návrhy NEZ v HMP jsou zpracovány ve dvou variantách – var. A zaujímá rozlohu cca 6 % území HMP, var. B cca 12 % území HMP
- byly představeny územní podíly v jednotlivých městských částech, kterých by se NEZ týkala,
- MŽP jedná o vzájemné uznatelnosti plaket s Německem,
- cena plakety je 80,- Kč a vztahuje se k době životnosti vozidla,
- způsob značení hranic NEZ, způsob kontroly plnění podmínek NEZ,
- náklady na zřízení NEZ (označení) jsou odhadovány v jednotkách milionů,
- nejbližší možný termín účinnosti vyhlášky NEZ je ve 4. čtvrtletí 2015.

2) O situaci v evropských městech, která NEZ zavedla, informoval za řešitele Ing. Jedlička:

- města se zavedenou NEZ byla pro porovnání vybrána dle počtu obyvatel (více než 0,5 mil. obyvatel) celkem bylo porovnáno 20 měst v 8 zemích EU,
- na národní úrovni existují v zásadě dva hl. typy NEZ. „Německý systém“ - opatření se vztahuje na všechna vozidla. Vozidla jsou dle emisních parametrů rozdělena do příslušných kategorií. „Skandinávský systém“ spočívající v omezování nákladní přepravy. Osobní přeprava je limitována jinými opatřeními omezující dopravu v centru měst.
- evropská města při zavádění NEZ zohledňují konkrétní místní podmínky, proto je situace v této oblasti dosti pestrá,
- jelikož je stávající česká právní úprava NEZ odvozena z německé, je logické vycházet z příkladů německé implementace,
- tam, kde NEZ nebyla zavedena – případů není mnoho, příkladem jsou rakouská města, kde byla provedena místní referenda. Většinou zde byly zavedeny jiné systémy pro omezování vlivů dopravy na kvalitu ovzduší.

3) V rámci přípravných prací k vyhlášce byly diskutovány variantní možnosti nastavení parametrů NEZ. Jednalo se o parametry emisní kategorie (IV, III, II), platnost pro rezidenty a výjimky. Dle zjištěných datových podkladů z Centrálního registru vozidel byly prezentovány počty vozidel, které by byly NEZ omezeny v jednotlivých územních variantách a kategoriích EURO. V rámci analýzy byly představeny údaje vozidel registrovaných v místě Praha. Dále byly představeny vypočtené údaje o počtech vozidel s omezením vjezdu do NEZ ve vazbě k parametru omezení rezidentů (osob s trvalým

4) pobytem uvnitř NEZ). Závěrem byly představeny jednotlivě výjimky, a to jak výjimky povinné v zákoně přímo vyjmenované, tak i výjimky fakultativní, které lze do vyhlášky zařadit dle uvážení obce.

5) V rámci diskuze byly specifikovány následující úkoly:

- *Vymezit další územní varianty, které budou představeny na dalším jednání NEZ (vypracuje TSK – úkol č. 1).*
- *Prověřit uplatnitelnost dopravních značek určených pro označení NEZ, tak jak jsou uvedeny v Metodickém pokynu Odboru životního prostředí MŽP k vyhlášení nízkoemisních zón a o stanovení podmínek vydávání emisních plaket podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (zajistí MŽP – úkol č. 2)*
- *Ověřit veřejné mínění k implementaci NEZ a zajistit medializaci tématu (zajistí MHP – úkol č. 3)*

6) Závěrem jednání bylo členy OPS přijato následující doporučení

DOPORUČENÍ OPS:

1) Na základě provedeného jednání Odborná pracovní skupina **doporučuje** Radě hlavního města Prahy navrhnout vytvoření nízkoemisní zóny na území hlavního města Prahy (dále jen „NEZ“). Parametry nízkoemisní zóny, kterými jsou územní rozsah (varianta A/B), emisní kategorie EURO (varianta I/II/III/IV) a režim výjimek budou pro potřeby vypracování návrhu vyhlášky ZHMP odsouhlaseny RHMP.

Pro – proti – zdrželi se (10 – 0 – 0)

Odůvodnění:

V rámci zpracované studie proveditelnosti byly hodnoceny dopady NEZ na intenzitu dopravy a na kvalitu ovzduší jak na území zóny, tak i mimo ni. Ze šesti vyhodnocených variant bylo zjištěno zajímavé snížení emisí jak uvnitř navrženého území NEZ, tak i mimo ně ve všech případech kromě jednoho – jedné hodnocené znečišťující látky. Je doloženo, že produkce emisí z pohonu motorových vozidel v Praze bude při zavedení NEZ (při 4. emisní kategorii – zelená plaketa) výrazně nižší, než kdyby idea zavedení NEZ nebyla realizována.

Průměrné snížení ročních koncentrací hodnocených látek při zavedení NEZ bylo zjištěno ve většině variant v rozmezí 0,5-1,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ojediněle u NO_2 až do 4,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. V relaci k celkovým prům. ročním koncentracím sledovaných látek se jedná o snížení v jednotkách procent.

Pro potvrzení či vyvrácení očekávaných přínosů vyplývajících z uvedené studie proveditelnosti byl zadán průzkum situace v obdobných městech EU. Z benchmarkingu vyplývá, že v zásadě existují dva hl. typy NEZ. Prvním je tzv. německý systém. Vozidlům jsou dle emisních kategorií přiřazovány přísl. plakety. Opatření platí pro všechna vozidla. Druhým typem je tzv. švédský systém, spočívající v omezování nákladní přepravy. Existují různé typy kontrol, z nichž nejčastější je kamerový systém, systém plaket a systém registrace vozidla v databázi města.

Evropská města při zavádění NEZ respektují konkrétní místní podmínky. S provozováním NEZ jsou v Evropě spojeny pozitivní dopady na kvalitu ovzduší.

NEZ jako součást *Integrovaného krajského programu pro snižování emisí a zlepšení kvality ovzduší* v HMP je poměrně zásadním opatřením s dobrým potenciálem pro pozitivní změny z hlediska dlouhodobého cíle, tj. stavu plnění platných emisních limitů.

NEZ se při porovnání možných dopadů na obyvatele a očekávaných pozitiv jeví jako opatření, které je celkově přijatelné a společensky únosné.

Vyhodnocené přínosy NEZ patří ve srovnání s přínosy z dalších opatření, stanovených v uvedeném programu, k nejvýraznějším. Významnou změnu kvality ovzduší lze ovšem zajistit pouze realizací spektra opatření, mezi nimiž může NEZ sehrát podstatnou úlohu.

Termín pro následující schůzku bude sdělen po jednání Rady.

Zapsal: Ing. Barnoki

Schválila: Ing. Miláčková, Ph.D.

Příloha: 1. prezenční listina

SLOŽENÍ ODBORNÉ PRACOVNÍ SKUPINY PRO PŘÍPRAVU ZŘÍZENÍ NÍZKOEMISNÍCH ZÓN V HMP

Nouza Jiří, Ing.	Náměstek primátora HMP pro oblast infrastruktury a životního prostředí
Schön Kateřina, Ing.	Tajemnice náměstka primátora Ing. Nouzy
Hák Karel, Ing.	IPR hl. m. Prahy, vedoucí oddělení INFR//ODI
Heroudek Jan, Ing.	MHMP-ODA, ředitel odboru
Mihalík Josef, JUDr.	MHMP-DSC, ředitel odboru
Miláčková Veronika, Ing., Ph.D.	MHMP-OZP, ředitelka odboru
Janota Josef, Ing.	MHMP-OZP, vedoucí odd. ochrany ovzduší
Pivec Ladislav, Ing.	TSK Praha, ředitel
Přeslička Zbyněk, Kpt. Ing.	Policie ČR, Správa hl. m. Prahy
Jedlička Jiří, Ing.	Centrum dopravního výzkumu, ředitel divize dopravní infrastruktury a životního prostředí
Kotlík Bohumil, RNDr., Ph.D.	Státní zdravotní ústav, vedoucí Národní referenční lab. pro venkovní ovzduší
Kužel Jan, Ing.	Ministerstvo životního prostředí, ředitel odboru ochrany ovzduší

